

Haarlemmermeer: een waardenvolle gemeente

Voorzitter, GroenLinks Haarlemmermeer wil zo direct graag aan u, als voorzitter van het gemeentebestuur, een door Kate Raworth gesigneerd exemplaar van haar wereldberoemde boek over de Donuteconomie aanbieden.

Het adagium was altijd dat economische groei noodzakelijk is voor het behoud van onze welvaart. En daarmee voor het geluk en welzijn van onze inwoners. Maar er is veel dat er op wijst dat wij dat uitgangspunt moeten heroverwegen.

Onze aarde kraakt en piept in al haar voegen. Grondstoffen raken uitgeput. De biodiversiteit holt achteruit. Het aantal insecten is zorgelijk afgenomen.

Door de uitstoot van broeikasgassen stijgt de temperatuur op aarde, met als gevolg dat het klimaat ingrijpend wijzigt. Ik heb onze nationale watergezant, Henk Ovink, op de eerste 1852 lezing van onze gemeente, horen vertellen over de effecten van de klimaatverandering, over de veranderingen in de verdeling van regen en droogte over de aarde, en over de directe link met de huidige vluchtelingencrisis. Als we niets doen, zullen de komende 50 jaar naar schatting 4 miljard mensen huis en haard verlaten door een gebrek of juist een overvloed aan water. Dit mogen we niet laten gebeuren.

De Donuteconomie

Kate Raworth biedt met haar werk over de donuteconomie een nieuw economisch denkkader met twee belangrijke uitgangspunten:

- De eerste, de buitenkant van de donut, is dat we de ecologische grenzen van onze aarde in beeld hebben en respecteren;
- De tweede, de binnenkant van de donut, is dat we ervoor zorgen dat ieder mens een waardig leven kan leiden.

Veel van onze inwoners, bedrijven en organisaties werken, bewust of onbewust, al vanuit deze kaders. Dat stemt hoopvol. Net zoals de klimaatwet van GroenLinks, PvdA, SP, D66, CDA, ChristenUnie en VVD hoopvol stemt.

De kaders van Kate concreet

Respecteren we de ecologische grenzen van onze planeet? We moeten, ook in Haarlemmermeer, haast maken om de opwarming van onze aarde af te remmen. We moeten haast maken om de gevolgen van de klimaatveranderingen hier lokaal op te vangen, zodat we het hier drooghouden nu het vaker en harder regent.

Om de energietransitie handen en voeten te geven zijn meer mensen nodig met de juiste opleiding. De Sociaal Economische Raad schreef hier een advies over: 'Energietransitie en werkgelegenheid, kansen voor een duurzame toekomst'. Daarover gaat motie die GroenLinks vandaag indient.

En het andere kader van Kate: een waardig leven voor onze inwoners. Hoe zit het met publieke toiletten, waarover onze motie 'Kunnen als je moet' gaat? En hoe kan het dat we wél *meten* en dus wéten dat 42 procent van onze inwoners aangeeft eenzaam te zijn, dat er 1100 overbelaste mantelzorgers zijn, en dat de instroom naar Nieuw Beschut Werk in 2017 sterk is achtergebleven bij de taakstelling? Dat ook in onze welvarende gemeente veel mensen in armoede leven? Welvaart, en daarmee welzijn en gezondheid, zijn ook in Haarlemmermeer niet solidair verdeeld.

Groenlinks begrijpt niet dat we hier vervolgens niet actief iets aan *dóen!* Dat het college in deze Voorjaarsnota zelfs voorstelt om 1,5 miljoen te bezuinigen op het sociaal domein....

Voorzitter, over Nieuw Beschut Werk dient onze fractie bij deze de motie 'warme overdracht van school naar beschut werk' in.

De gemeente als netwerkorganisatie

Wat betekent dit voor de rol van de gemeente en voor de rol van het gemeentebestuur: college en gemeenteraad? Hoe verhouden wij ons tot onze inwoners, bedrijven en organisaties?

Samenwerken, nieuwe strategische allianties smeden en sámen gaan voor de maatschappelijke impact die we willen bereiken. Het betekent dat de gemeente bewust moet transformeren naar een netwerkorganisatie die samen met anderen werkt aan het behalen van maatschappelijke impact. Nieuw leiderschap is *moreel leiderschap*, dat drijft op waarden, op wat we belangrijk vinden.

De ambtelijke organisatie werkt hier al langer aan, met de organisatiekoers Werken vanuit De Bedoeling. Het gemeentebestuur moet hier actiever bij aanhaken, en de gemeenteraad moet hier bewuster op sturen en controleren. Het gesprek hierover voeren we als raad al, gelukkig, bijvoorbeeld als het gaat om het verkennen van de methode Duisenberg.

Vervolg vragen zijn er ook: als samenwerken belangrijk is, wat betekent dat dan voor ons aanbestedingsbeleid en voor ons subsidiebeleid? Voor ons participatiebeleid? Hoe gaan we om met kennis en informatie? Moeten we die niet delen met onze stakeholders?

Deze vragen zijn ook actueel zijn in het licht van de nieuwe Omgevingswet. GroenLinks kijkt uit naar de debatten die we hierover ongetwijfeld zullen voeren..

Het gemeentebestuur als belangenbehartiger

De gemeente Haarlemmermeer is economisch en strategisch van groot belang voor de hele Nederlandse samenleving. Regelmatig worden er in en over Haarlemmermeer belangrijke beslissingen genomen.

Een taak van het gemeentebestuur is wat GroenLinks betreft in elk geval dat het gemeentebestuur de belangen van haar inwoners krachtig vertegenwoordigt.

In de afgelopen jaren heeft GroenLinks helaas met regelmaat moeten constateren dat het huidige gemeentebestuur, college én gemeenteraad, zich te weinig proactief en daadkrachtig toont. Het grote risico van deze houding is dat andere stakeholders, zonder rekening te

houden met de belangen van onze inwoners, beslissingen nemen, met enorme gevolgen voor onze inwoners en voor onze leefomgeving. Dit is voor GroenLinks onacceptabel.

Twee voorbeelden

Allereerst: de komst van datacenters in onze gemeente. Opeens zijn ze er. En ze hebben stroom nodig. Liander en TenneT zijn wettelijk verplicht die stroom te leveren en daarvoor is een gigantisch transformatorstation nodig. Het resultaat: grote onrust in Rijsenhout. Dit alles lijkt zich zonder enige vorm van regie vanuit het college te hebben voltrokken, in strijd overigens met afspraken vanuit het ministerie hierover.

GroenLinks Haarlemmermeer vraagt zich af of vestiging van datacenters niet gereguleerd moet worden vanuit de overheid. Daarover gaat de motie 'Smart omgaan met datacenters' die GroenLinks bij deze indient.

Het tweede voorbeeld gaat over Schiphol. De spreekwoordelijke olifant in deze raadzaal. Op verzoek van onze fractie sprak de gemeenteraad over de luchthaven. Een tenenkrommend debat was wat onze inwoners te zien kregen.

En het was pas na een motie van GroenLinks dat het college zich mengde in het landelijke debat over de governance rond de luchthaven.

Het resultaat van onze motie is een brief van het college van PvdA, VVD, D66 en HAP, die op 3 mei jongstleden aan de vaste Kamercommissie is gestuurd. Deze brief is helaas tot stand gekomen zonder een ordentelijk verlopen proces in de gemeenteraad. Een proces waarin álle politieke fracties in de gelegenheid hadden moeten worden gesteld kaders mee te geven aan het college. Deze gang van zaken schuurt met de democratische beginselen van onze rechtstaat.

GroenLinks distantieert zich bij deze van dit proces en van de inhoud van deze brief.

Last but not least: Schiphol

Nu we het toch hebben over Schiphol, voorzitter, het volgende.

GroenLinks Haarlemmermeer beschouwt de luchthaven als een belangrijke werkgever. Maar ook als een bedrijf dat wil groeien. En de vraag is of groeien kan, gezien de klimaatdoelstellingen van Parijs, de nieuwe klimaatwet en gezien de impact op onze leefomgeving en de gezondheid van onze inwoners.

De gemeenteraad sprak 14 juni met Dick Benschop, de nieuwe CEO van Schiphol. Duidelijk is dat hij van mening is dat groeien noodzakelijk is.

Het goede nieuws is dat Kate nóg een boek heeft gesigineerd, speciaal voor Dick Benschop. We sturen het aan hem op.

Een nieuwe gemeente

Na 1 januari is er de nieuwe gemeente Haarlemmermeer. Een prachtige gebeurtenis die we moeten vieren én moeten markeren in de tijd. Daarover gaat onze motie 'Meer Schakels aan de ketting' die onze historie letterlijk met elkaar verbindt.

Tot slot, voorzitter, gisteravond stemden de leden van GroenLinks in met ons verkiezingsprogramma. Hierin onze visie op de toekomst van de nieuwe gemeente Haarlemmermeer. Een programma waarin wij laten zien waar we voor staan:

- **voor een open, groene en vitale en sociale gemeente, een gemeente met kansen voor iedereen om mee te doen:**
- **voor een nieuwe manier van politiek bedrijven, waarin ons gemeenschappelijk belang op de lange termijn centraal staat en niet de winst op korte termijn.**

U (en onze inwoners) kunnen het vanaf nu vinden op onze website.